

ПРАКТИКА   **Бургас**

Живот без дрога

Програма за превенция и лечение на употребата на наркотици

Седин поглед

Община Бургас инициира изпълнението на образователна, превантивна и лечебна програма срещу употребата на наркотици в общината, тъй като проблемът засяга все повече млади хора, и то не само директно употребяващи наркотици, но и голям брой свързани с тях членове на обществото.

Целите на програма са:

- изследване на явлението, създаване на условия за неговото ограничаване и лечение на засегнатите;
- информиране и повишаване чувствителността на обществото към проблема с наркоманията;
- разкриване на лица в потенциален и реален risk и прилагане на лечебни програми за лица, злоупотребяващи с наркотици.

Контекст

Явленията, които налагат провеждането на подобна програма са:

- Все по-широко разпространяване на хероина като „първа дрога“ и наличие на много добре организиран черен пазар на психотропни вещества поради благоприятното географско разположение на Бургас и активната му външнотърговска дейност;
- Понижаване на възрастовата граница при първа употреба (регистрирани са случаи на употреба на наркотици от 10 годишни деца);
- Добре оформена наркоманна субкултура със собствен стереотип на
- Малък брой на помърсилите помощ наркомани - едва 10%.

Ресурси

Координацията на дейностите по програмата се осъществява от Работна група, начело със Заместник-кмета по образование, култура и религии към

Община Бургас. Като партньори на общината в програмата участват Център за психично здраве - Бургас, Сдружение „Партньори за бъдещето“, Дружество „Знания за всички“ и община Ротердам. Финансирането на дейностите се осъществява от общинския бюджет и, частично, от програма „ФАР - ЛИЕН“.

История на успеха

През месец юни 1997 г. на заседание на Постоянната комисия по образование и наука към Общински съвет е приема „Превантивна програма за антинаркотични активности“, а Финансово-бюджетната комисия одобрява финансирането ѝ. Същият месец въвежда комисии вземат решение за присъединяване на Бургас към Международната асоциация „Европейски градове срещу наркотиците“, със седалище в Стокхолм, в която членуват над 200 града от 31 европейски страни. Бургас е прием и става първият български град - член на асоциацията.

В продължение на две години се осъществяват редица дейности, като първите стъпки са насочени към осигуряване на публичност и повишаване на осведомеността на граждани по проблемите на наркоманията - провеждат се образователни лекции за директори на институции и ведомства, за инспектори от Детска педагогическа стая, за представители на местните медии и за млади хора и ученици. Семинарите са отразени от печатните медии и местната телевизия. Привлечени са конкретни журналисти, които да отразяват развитието на програмата във времето.

Подготвят се и се разпространяват материали с образователен характер - диплена за ученици, листовка „Знания за родители“, брошура в помощ на учителя, съдържаща въпросник и разработени 4 занятия за часа на класния.

Община Бургас разработва съвместна програма с Център за психично здраве - Бургас и Сдружение „Партньори за бъдещето“ за организиране на екипи от специалисти и провеждане на обучителни курсове и психотренинги. Оформят се два екипа от лекари, работещи в Център за психично здраве, които провеждат тренинг курсове „Антидрога“ за около 100 учители, психолози, педагогически съветници и родители. Два екипа от психолози провеждат психотренинги на тема „Срещу наркоманията заедно всички“ в 14 общеобразователни училища и 5 техникума, посрещнати с голям интерес от

учениците, които доброволно ги посещават в извънучебно време.

През май 1999 г. Бургас е домакин на двудневен Национален семинар по проблемите на токсикоманията и наркоманията „Живот без дрога“, които се

ПРАКТИКИ партньорство партньорство

лекари, психолози, педагоги, социални работници и представители на НПО, полицията и митническите служби. Присъстват и двама представители на ECAD, Стокхолм, които дават висока оценка на партньорството в общината. Конференцията завършва с подписване на меморандум.

Постижения

В резултат от осъществяването на последователна програма обществоността в Бургас е много по-добре информирана и съпричастна към проблемите на употребяващи наркомици. Създадени са препоставки младежите, употребяващи наркомици да споделят своя проблем и да потърсят помощ.

Следващи стъпки

Продължават да се търсят пътища, начини и форми за борба с пристрастяването към наркомици.

Ключове към успеха

Програмата за антинаркомични дейности протича успешно във всичките си направления, благодарение на търсената обратна връзка с обществоността и използването на нови, интерактивни методи на работа.

Контакти

гоц. Маруся Любчева

Заместник-кмет по образование, култура и религии, община Бургас

тел.: 056/840 915, вътр. 240; 056/841 301; 088 454243

факс: 056/841314

ел. поща: lyubcheva@obstabinab.bse.bg

Интернет: www.net.bourgas.municipality

34

ПРАКТИКИ партньорство партньорство

Виолета Богурова

Главен специалист в отдел „Образование“, община Бургас

тел.: 056/840 915, вътр. 228; 056/841 534

факс: 056/841 314

Катя Милева

Изпълнителен директор на дружество „Знание за всички“

Бургас 8000

бул. „Алеко Богориди“ 58, ем. 2

тел./факс: 056/843 308; 056/843 248; 088 261106

ел. поща: drz@unacs.bg

БУРГАС
БЕЗ
ДРД!

35

ПРАКТИКА **Бургас**

ЗЕЛЕНИЯТ
Бургас

**Програма за подобряване на
качеството на околната среда в
общината**

Седин поглед

Община Бургас съвместно с РИОСВ - Бургас и с участието на DCMR - Агенция по опазване на околната среда, ROTEB - Общинска служба за управление на отпадъците на Ротердам и SWC - Консултантска служба за твърди отпадъци, Ротердам, Холандия, разработва Програма за подобряване на качеството на околната среда в общината.

Контекст

Опазването на околната среда е приоритетен въпрос за община Бургас. Най-големи източници на замърсяване в региона са „Нефтохим“ - Бургас и промишлените предприятия, концентрирани в обособени промишлени зони. Бургас се цитира като „гореща точка“ в докладите за състоянието на околната среда в България.

Ресурси

Финансирането на екологичната програма става под формата на одобрен от холандското правителство по програма „МАТРА“ проект „Зеленият Бургас“, на стойност 2.1 млн. гулдена. Проектът е с продължителност две години, като през цялото време холандски експерти подпомагат работата и обучават български специалисти.

История на успеха

„Зеленият Бургас“ стартира през месец май 1997 г. като целта е всички слоеве на обществеността, местната управа, индустрията и гражданството да съдействат за подобряване на екологичната обстановка в региона.

Проектът се ръководи от Управлятелен съвет с председател - кмета на град Бургас и членове - представители на Общински съвет и ръководители на промишлени предприятия в региона. Дейностите се осъществяват от Работна група, начело със заместник-кмета по опазване на околната среда на община Бургас.

Осъществяват се дейности в четири основни направления:

- Екологичен мониторинг
- Управление околната среда
- Управление на твърди и битови отпадъци
- Връзки с обществеността и екологичното образование

Проследяват се стойностите на параметрите, които характеризират качеството на околната среда, създава се база данни и се набелязват мерки за подобряване на екологичното състояние в района. С помощта на Общински фонд по опазване на околната среда се финансира публикуването на „Доклад по мониторинг“, който на достъпен език представя събраната база данни на бургаската общественост. Отдел „Екология“ на община Бургас започва публикуване на месечен „Екобюлетин“, който актуализира събраната информация и популяризира дейността на проекта.

За подобряване на управлението на околната среда, РИОСВ и община Бургас подемат инициатива за обединяване на усилията, най-вече на промишлените предприятия, за привеждане на състоянието на околната среда в съответствие с изискванията на международния стандарт ISO 14 000. В девет големи предприятия - „Нефтохим“, „Елкабел“, „Камбана“, пристанище Бургас, „Бумилираща компания“, „Бургасбус“, „Метални изделия“, „Хемус“ и летище Бургас, са обучени специалисти и са разработени екологична политика и план за действие за опазване на околната среда. Три от тези предприятия са подгответи за сертифициране от международни оценители, което се прави за първи път в България.

В сферата на управлението на твърди и битови отпадъци холандски експерти обучават общински експерти-еколози и съвместно разработват общинска програма за управление на отпадъци, съгласно новия български закон. В рамките на тази

програма гражданските организации от Бургас са поканени, чрез местните вестници, да участват със свои екологични проекти. Изискванията към „микропроектите“ на НСО са ефективност, просветна и образователна дейност в училище и привличане на възможно най-голям брой стопански и обществени звена като участници или спонсори. Регионална комисия одобрява 11 НСО проекта, а Работната група, заедно с представители на одобрението нестопански организации, разработва цялостна информационна стратегия насочена към всички възрастови групи на територията на общината. Като резултат се създават множество материали с пропаганден, информационен и образователен характер - календар, плакат, учебни програми за ученици, клипове и филм за съвместните усилия на местните власти и гражданините да направят Бургас по-чист, информационни материали за въвеждане на разделно събиране на битовите отпадъци. Разработва се бизнес-план за ново регионално сметище и система за третиране на уличните и болничните отпадъци.

По четвъртото направление - връзки с обществеността и екологично образование, се подпомага работата на екологичните НСО. По програма „Зеленият Бургас“ се финансират, освен 11-те проекти на активни НСО, и екологичните програми на 4 училища и 2 гимназии. Резултатът е обединяване на усилията на много хора с помощта на малко средства. Организирани са изложби на гимназии рисунки на екологични теми, издадени са книги „На Бургас и морето с любов“, „Екознайко“, „Познаваш ли природата“, „Земята - нашият общ дом“ и „Природа и здраве“, и методическо пособие за учители „Система за екологично образование на учащите се в Бургас“.

Продължено са конференции, семинари, кръгли маси и дискусии, екологични лагери за децата и акции за почистване на улици на града, приморски парк и пляжната ивица. Четири училища печелят зелен флаг - награда на Европейската общност за училища, които работят усилено в сферата на опазване на околната среда. Започва провеждането на „Седмица на екологията“ (всяка година в последната седмица на месец септември), която привлича вниманието на обществеността към решаване на екологичните проблеми и

показва как местните власти и държавните институции работят за подобряване на околната среда в града. Разкрит е „Зелен телефон“ към отдел „Екология“ на общината, на който всички училища, фирми, нестопански организации и други групи, които желаят да съдействат за почистването на Бургас, могат да позвънят за помощни материали и транспортиране на събранныте отпадъци.

Постижения

Проект „Зеленият Бургас“ е успешно реализиран. Значителна част от бургаската общност, местните власти и неправителствения сектор е въвлечена в дейности по проекта. Чрез местните и национални медии е осигурена гласност и прозрачност на всяка стъпка. Подобreno е управлението на околната среда в град Бургас. Като най-голямо доказателство за това е присъдената на Бургас награда за „град, изпълняващ критериите на Европейския съюз“ въз основа на оценка, направена от ЕС, за достъпа на населението до информация за околната среда, състоянието на въздуха, състоянието и управлението на питьевите и отпадни води и на отпадните продукти и материали.

Следващи стъпки

След края на проекта Работната група регистрира Фондация „Зеленият Бургас“, която продължава да подкрепя и координира екологични проекти.

Ключове към успеха

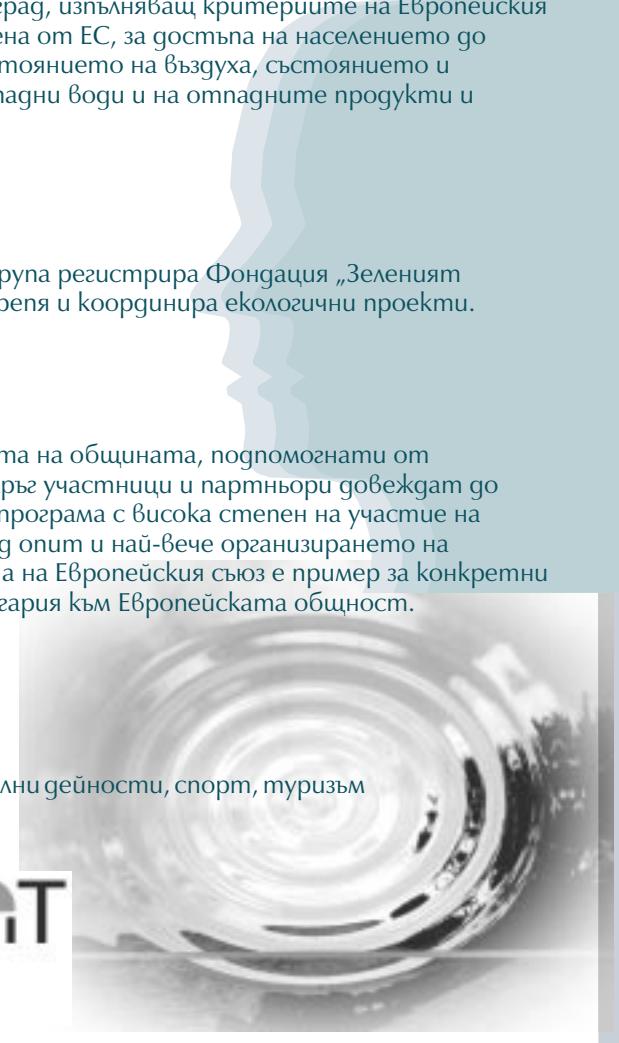
Инициативността и отвореността на общината, подпомогнати от координираните усилия на широк кръг участници и партньори довеждат до изпълнение на мащабна екологична програма с висока степен на участие на населението. Използването на чужд опит и най-вече организирането на сертифициране и оценка от страна на Европейския съюз е пример за конкретни действия за присъединяване на България към Европейската общност.

Контакти

Венелин Тодоров

Заместник-кмет по екология, социални дейности, спорт, туризъм

**ЗЕЛЕНИЯТ
Бургас**

ПРАКТИКИ партньорство партньорство

Община Бургас
тел.: 056/840 915, вътр. 270
факс: 056/841 314

Аманаска Николова
Експерт, Фондация „Зеленият Бургас“

ул. „Шейново“ 24
тел./факс: 056/842 291
ел. поща: greenbs@unacs.bg

Радомир Узунов
Председател на Сдружение „Партньори за бъдещето“

Бургас 8000
ул. „Антиим I“ 10
тел./факс: 056/840 208,
ел. поща: pff_org@baraba.com

Камя Милева
Изпълнителен директор на Дружество „Знания за всички“

Бургас 8000
бул. „Алеко Богориди“ 58, ем. 2
тел./факс: 056/843 308; 056/843 248; 088 261106
ел. поща: drz@unacs.bg

Ваня Няголова
Изпълнителен директор на Фондация „Бургас - Екология - Човек“ и
Центрър за развитие на НПО

Бургас 8000
ул. „Константин Андроеванци“ 1, ем. 3, см. 29
тел./факс: 056/842 742
ел. поща: bemf@unacs.bg

Юлия Пенева
Координатор на проект „Зеленият Бургас“

Бургас 8000
ОУ „Климент Охридски“
тел.: 056/660 122

